

POLİS MESLEK YÜKSEK OKULU ÖĞRENCİLERİNİN, DERS BAŞARILARINI ETKİLEYEN ETMENLERE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

The Perceptions of Students in Police Vocational High Schools Related to
Factors Effecting Their Course Success

Mehmet MURAT*

Özgür UYGUN**

Özet

Bu çalışmanın amacı; Polis Meslek Yüksek Okulu öğrencilerinin derslerindeki başarılarını etkileyen etmenleri belirlemek ve bulgular doğrultusunda önerilerde bulunmaktır. Araştırma betimsel bir çalışma olup veri toplama aracı olarak “Öğrencilerin Ders Başarılarını Etkileyen Etmenler Anketi” kullanılmıştır. Bu araç; Diyarbakır A. Gaffar Okkan Polis Meslek Yüksek Okulunda 2002-2003 eğitim öğretim yılında öğrenim gören 381 birinci ve 277 ikinci sınıf öğrencisine uygulanmıştır. Verilerin analizinde frekanslardan, yüzdelerden ve ki kare (χ^2) tekniğinden yararlanılmıştır. Araştırmada öğrencilerin anket maddelerindeki durumların derslerini etkileme dereceleri genel olarak incelenmiştir. Ayrıca sınıf düzeylerine göre öğrencilerin yanıtları arasındaki farklılıklar .01 düzeyinde test edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Polis Meslek Yüksek Okulu, Akademik Başarı, Öğrenci

Abstract

The purpose of this study is to offer recommendations depend on our findings and to determine the factors which affect the success of the students at Police Schools. This research is a descriptive study and a survey “which measured the factors that affect students’ success” was used to gather data. This questionnaire was applied to 381 students who were spending their first year at Diyarbakır A. Gaffar Okkan Police Vocational High School (Police Schools in Turkey are two years school after high school education) and 277 students who were spending their second year at Diyarbakır Police School. Frequency, per cent, and chi square (χ^2) techniques were used to analyse the dates. In this research, every question was examined to understand how they affected students’ success. In addition, differences between first year and second year students’ answers were tested in .01 level.

Key Words: Police School, Academic Achievement, Student

* Yard. Doç. Dr., Gaziantep Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü.

** Baş Komiser, Polis Akademisi Diyarbakır A. Gaffar Okkan Polis Meslek Yüksek Okulu.

Giriş

Çağdaş eğitim; öğrencilerin bedensel, psikolojik ve toplumsal yönlerden bir bütün olarak devamlı bir şekilde gelişmelerine, topluma aktif uyum yapabilecek mutlu ve üretken kişiler olarak yetişmelerine ortam sağlayarak yardım etmek (Yeşilyaprak, 2002:2) olarak düşünüldüğünde eğitim kurumlarının öğrencilere sunmaları gerekli bir dizi hizmet alanıyla karşı karşıya oldukları anlaşılmaktadır. Bu hizmet alanları genel olarak; eğitim-öğretim, yönetim ve öğrenci kişilik hizmetleri olarak üç grupta toplanmaktadır. Eğitim sürecini oluşturan bu üç hizmet alanının da nihai amacı; öğrencilerin bütün yeteneklerini en üst düzeyde geliştirmelerine olanak sağlamaktır (Kepçeoğlu, 1985:28-31). Öğrencilerin bütün yeteneklerini en üst düzeyde kullanmaları “kendini gerçekleştirme” kavramı ile ifade edilmektedir. Bu açıklamalar ışığında okulun ve eğitim sisteminin genel amacının öğrencilerin kendilerini gerçekleştirmeleri için uygun gelişim ortamları sağlamak olduğu söylenebilir. Öğrencilere söz konusu gelişim ortamlarını sağlayabilmede üç hizmet alanının da birbiri ile koordineli ve aktif bir şekilde iş görmesi gerekmektedir.

Çağdaş eğitimin üç önemli yapı taşı olan yönetim, eğitim-öğretim ve öğrenci kişilik hizmetleri ne kadar öğrencinin kişisel gelişim ve gerçekleştirmeye gereksinmelerine uygun olarak sunulursa amaçlara o oranda ulaşılmış olunur. İstenilen bu durum; demokratik ve öğrenci merkezli bir eğitim anlayışını gerektirir. Artık öğrencilerin kendileri dışındaki kişilerin (okul yöneticileri, öğretmenler, veliler vb.) onlar hakkında düşünüp, onlar adına karar vermeleri yerine öğrencilerin kendilerini düşünmeleri, kendileri ile ilgili kararlar vererek bu kararların sorumluluklarını üstlenmeleri esas alınmaktadır. Bu süreçte; öğrenci dışındaki tüm kişiler ve kurumlar öğrencinin istediğinde yararlanabileceği kaynaklar olmalıdır.

Eğitimin insana; bilerek ve bağımsız düşünebilme, kafasındaki kalıpları kırarak dünyaya daha esnek ve geniş bir açıdan bakabilme, kendini kontrol ederek geleceği üzerinde etkili olabilme yetenek ve yeterliği kazandırabilmesi (Acar, 1996:19) için öğrencilere sunulan eğitim yaşantılarının bu amaçlara hizmet etmesi gerekmektedir.

Kuşkusuz eğitim-öğretimin kalitesini artırmak öğrencilere sunulan hizmetlerin niteliği ile doğru orantılıdır. Bu nedenle; okulda sunulan eğitimin okulun amaçlarına ne derece hizmet ettiğini, olumlu ve aksayan yönlerini belirlemek için betimsel çalışmalar yapılması önem taşır. Bu araştırmada, öğrencilerin derslerindeki başarılarını etkileyen etmenler betimlenmeye çalışılmıştır.

Başarmak, bir işi istenilen biçimde bitirmek olarak tanımlanmaktadır (TDK Sözlüğü, 1998:235). Polis meslek yüksek okulu öğrencilerinin de; Türk milletinin milli, ahlakî, insani, manevî ve kültürel değerlerini taşıyan, Türk olmanın şeref ve sorumluluğunu duyan, toplum yararını kişisel menfaatinin üstünde tutan, aile, ülke ve millet sevgisi ile dolu, hizmetin görülmesi esnasında karşılaşacağı sorunları anayasada belirlenen cumhuriyetin nitelikleri doğrultusunda çözüme ve takip yeteneği gelişmiş, bedeni, zihni, ruh, ahlak ve duygu bakımından dengeli ve sağlıklı bir şekilde gelişmiş, hizmetin kanunlara uygun olarak yapılması ve arzu edilen sonuca ulaşılması için inancılı ve bilinçli bir şekilde meslek disiplininin gerektirdiği tutum ve davranışları gösteren, sorumluluklarını yüklenebilme bilincine ve başarılı görevler yapabilme yeteneğine sahip, insan haklarına saygılı, polis halk ilişkilerine duyarlı olan (Polis Meslek Yüksek Okulları Genel Yönetim Birimleri Kuruluş Görev

ve Çalışma Yönetmeliği 2001, madde:6) polis olma isteklerinin bir göstergesi olarak derslerinde belli bir başarı göstermeleri gerekmektedir. Öğrencilerin derslerinde istenilen başarıyı gösterebilmelerinin önündeki engellerin aşılabilmesi için bu engellerin teşhis edilmesi, betimlenmesi sağlanmalıdır.

Bu araştırmanın amacı; öğrencilerin derslerindeki başarılarını etkileyen etmenlerin betimlenmesi ve bu doğrultuda gerekli önerilerde bulunulmasıdır.

Araştırmanın Çerçevesi

Problem Durumu

Bu araştırmada aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır.

1. Genel olarak polis meslek yüksek okulu öğrencilerinin derslerini olumlu, olumsuz ve hiç etkilemeyen durumların yoğunluklarına göre sıralaması nasıldır?
2. Polis meslek yüksek okulu öğrencilerinin sınıf düzeylerine göre derslerindeki başarılarını etkileyen etmenlere ilişkin yanıtları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark var mıdır?

Sayıtlar

Öğrenciler araştırmada veri toplama aracı olarak kullanılan “Öğrencilerin Ders Başarılarını Etkileyen Etmenler Anketi”ni samimi ve doğru bir şekilde yanıtlamışlardır.

Sınırlılıklar

1. Araştırmanın evreni, Diyarbakır A. Gaffar Okkan Polis Meslek Yüksek Okulu’nda 2002-2003 eğitim öğretim döneminde öğrenim gören öğrencilerle sınırlıdır.
2. Öğrencilerin derslerindeki başarılarını etkileyen etmenler ölçme aracının ortaya koyduğu görüşlerle sınırlıdır.

Tanımlar

Öğrenci: Bu araştırmada öğrenci kavramı ile A. Gaffar Okkan Polis Meslek Yüksek Okulunda 2002-2003 eğitim-öğretim yılında öğrenim gören öğrenciler anlatılmak istenmiştir.

Yöntem

Bu bölümde sırasıyla araştırmanın yöntemi, evreni, veri toplama aracı, verilerin toplanması ve çözümlenmesi açıklanmıştır.

Bu araştırmada betimsel yöntem kullanılmıştır. Betimsel çalışmalar; olayların, objelerin, varlıkların, grupların ve çeşitli alanların ne olduğunu açıklamaya çalışır (Kaptan, 1989:34). Araştırmada polis meslek yüksek okulu öğrencilerinin ders başarılarını etkileyen etmenlerin neler olduğu betimlenmeye çalışılmıştır.

Evren ve Örneklem

Araştırmanın evreni Diyarbakır A. Gaffar Okkan Polis Meslek Yüksek Okulu'nda 2002-2003 eğitim-öğretim yılında öğrenim gören öğrencilerden oluşmaktadır. 2002-2003 eğitim-öğretim yılında bu okulda öğrenim gören öğrencilerin toplam sayısı 668'dir. Araştırmanın örnekleme ise evrenin tümünden oluşmaktadır. Ancak öğrencilerden çok az sayıda bir kısmına görevli, izinli v.b olmaları nedeni ile uygulama yapılamamış olup araştırmanın örnekleme, evrenin % 98.5 i olan 658 öğrenciden oluşmaktadır. Bunların 381'i birinci sınıf ve 277'si ikinci sınıf öğrencisidir.

Veri Toplama Aracı

Veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından geliştirilen "Öğrencilerin Ders Başarılarını Etkileyen Etmenlere İlişkin Anket" kullanılmıştır.

Öğrencilerin Ders Başarılarını Etkileyen Etmenlere İlişkin Anketin Hazırlanması

Söz konusu anketin hazırlanmasında; birinci ve ikinci sınıflardan 30'ar öğrenciye (toplam 60) boş kağıdın bir tarafına derslerindeki başarılarını olumlu yönde etkileyen, diğer tarafına ise olumsuz yönde etkileyen etmenlerden en önemli gördükleri ilk 5 tanesini önem sırasına göre yazmaları istenmiştir. Öğrencilere araştırmanın amacı açıklanarak konuya önem vermeleri ve bu kâğıtlara isim yazmamaları istenmiştir. Öğrencilerden alınan bu ön bilgilerden yararlanarak taslak anket maddeleri oluşturulmaya çalışılmıştır. Oluşturulan taslak anket Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü öğretim elemanlarından 9 kişiye verilerek görüşleri alınmıştır. Anket uzman kişilerin görüşleri doğrultusunda yeniden şekillendirilmiştir. Daha sonra fakültenin Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünde görevli bir öğretim elemanının anketi Türkçe ve dil yönünden incelenmesi sağlanmıştır. Son aşamaya geldiği düşünülen anket uygulama öncesinde birinci sınıf ve ikinci sınıf öğrencilerinden oluşan bir grup öğrenciye anket maddeleri tek tek okunarak ne anladıkları sorulmuştur. Bu haliyle anket maddelerinde anlatılmak istenilenin öğrenciler tarafından doğru olarak anlaşılıp anlaşılmadığı kontrol edildikten sonra ankete son şekli verilerek çoğaltılmıştır.

Ayrıca; 658 öğrenci üzerinde uygulanan anketin SPSS programından yararlanılarak alfa'sına bakılmıştır. Anketin alfası .85 olarak hesaplanmıştır. Anketin güvenilirliği açısından .85'in yeterli olduğu düşünülmüştür.

Uygulama

Ölçme araçları öğrencilerin etüt saatlerinde araştırmacılar tarafından araştırmanın amacı belirtilerek gerekli yapılandırmadan sonra uygulanmıştır. Öğrencilerden anketi; isim yazmadan, birbirlerinin işaretlemelerine bakmadan, birbirlerini etkilemeden, samimi ve içten yanıtlamaları istenmiştir. Anket; öğrencilerin birbirlerinden etkilenmemeleri için ayı anda uygulanarak toplanmıştır.

Verilerin Çözümlemesi

Veriler SPSS istatistik programından yararlanarak çözümlenmiştir. Verilerin analizinde frekanslar ve yüzdelere dayanarak yararlanılmıştır. Ayrıca sınıf düzeylerine göre öğrencilerin yanıltır arasındaki fark ki kare (χ^2) tekniğinden (Elifson, 1990:410) yararlanılarak test edilmiştir.

Bulgular

Bu bölümde araştırmada elde edilen bulgular genel olarak yoğunluklarına ve araştırmada bağımsız değişken olarak düşünülen öğrencilerin sınıf düzeylerine göre verilmiştir.

Genel Olarak Öğrencilerin Ders Başarılarını Etkileyen Etmenlere İlişkin Bulgular

Araştırmada elde edilen bulgulara bakıldığında genel olarak öğrencilerin ders başarılarını etkileyen etmenler “çok olumlu etkiliyor”, “çok olumsuz etkiliyor” ve “hiç etkilemiyor” derecelerinde yoğunlaşmaktadır.

Genel olarak öğrencilerin veri toplama aracına verdikleri yanıtlardan “çok olumlu etkiliyor” derecesinde yoğunlaşan maddelerin frekans ve yüzde sıralaması Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1: Öğrencilerin Ders Başarılarını *Olumlu* Olarak Etkileyen Etmenlere İlişkin Frekanslar ve Yüzdeler

Sıra No	Öğrencilerin Ders Başarılarını Etkileyen Etmenler	Çok Olumlu Etkiliyor	
		f	%
1	Okulumu bitirdiğimde hemen iş bulacağımı, atanma probleminin olmayacağını düşünmem	456	69.6
2	Okulumu bitirdiğimde ekonomik özgürlüğüme kavuşacak olmam	420	64.1
3	Gelecekte güzel bir mesleğimin olacağını düşünmem	355	54.2
4	Sınıf komiserlerimizin bizlere karşı tutum ve yaklaşımları	320	48.8
5	Ders görevlilerinin bizlerle iletişim kurma biçimleri	298	45.7

Tablo 1’de görüldüğü gibi; öğrencilerin derslerindeki başarılarını “çok olumlu etkileyen” maddelerden birinci sırayı; % 69.6 ile “okulumu bitirdiğimde hemen iş bulacağımı, atanma probleminin olmayacağını düşünmem”, ikinci sırayı; % 64.1 ile “okulumu bitirdiğimde ekonomik özgürlüğüme kavuşacak olmam”, üçüncü sırayı; % 55.2 ile “gelecekte güzel bir mesleğimin olacağını düşünmem”, dördüncü sırayı; % 48.8 ile “sınıf komiserlerimizin bizlere karşı tutum ve yaklaşımları” ve beşinci sırayı; % 45.7 ile “ders görevlilerinin bizlerle iletişim kurma biçimleri” maddesi almaktadır.

Genel olarak öğrencilerin veri toplama aracına verdikleri yanıtlardan “çok olumsuz etkiliyor” derecesinde yoğunlaşan maddelerin frekans ve yüzde sıralaması Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2: Öğrencilerin Ders Başarılarını *Olumsuz* Olarak Etkileyen Etmenlere İlişkin Frekanslar ve Yüzdeler

Sıra No	Öğrencilerin Ders Başarılarını Etkileyen Etmenler	Çok Olumsuz Etkiliyor	
		f	%
1	Aynı günde birden fazla sınav olması	389	59.1
2	Okulumda uygulanan sınavların genellikle yazılı (klâsik yöntemle) olması	334	51.2
3	Okutulan ders sayısı	297	45.5
4	Ders dışında zorunlu ders çalışma saatleri	286	43.5
5	İzine çıkma durumu	255	39.0

Tablo 2’de görüldüğü gibi; öğrencilerin derslerindeki başarılarını “çok olumsuz” olarak etkileyen maddelerden birinci sırayı; % 59.1 ile “aynı günde birden fazla sınav olması”, ikinci sırayı; % 51.2 ile “okulda uygulanan sınavların genellikle yazılı (klâsik yöntemle) olması”, üçüncü sırayı; %45.5 ile “okutulan ders sayısı”, dördüncü sırayı; % 43.5 ile “ders dışında zorunlu ders çalışma saatleri” ve beşinci sırayı; % 39 ile “izne çıkma durumu” maddesi almaktadır.

Genel olarak öğrencilerin veri toplama aracına verdikleri yanıtlardan “hiç etkilemiyor” derecesinde yoğunlaşan maddelerin frekans ve yüzde sıralaması Tablo 3’de verilmiştir.

Tablo 3: Öğrencilerin Ders Başarılarını *Hiç Etkilemeyen* Etmenlere İlişkin Frekanslar ve Yüzdeler

Sıra No	Öğrencilerin Ders Başarılarını Etkileyen Etmenler	Hiç Etkilemiyor	
		f	%
1	Okulumda sunulan rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri	417	63.6
2	Sınavlarda heyecanlanma durumum	212	32.3
3	Ailemin maddî durumu	210	32.1
4	Psikolojik durumum	175	26.7
5	Okulumun bana sunduğu barınma (yatakhane) hiz.	151	23.1

Tablo 3’de görüldüğü gibi; öğrencilerin derslerindeki başarılarını “hiç etkilemediğini” düşündükleri maddelerden birinci sırayı; % 63.6 ile “okulumda sunulan rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri” maddesi almaktadır. Sıralamadaki diğer maddelerin yoğunlukları % 32.3’ü geçmemektedir.

Sınıf Düzeylerine Göre Öğrencilerin Ders Başarılarını Etkileyen Etmenlere İlişkin Bulgular

Sınıf düzeylerine göre öğrencilerin “okulumu bitirdiğimde ekonomik özgürlüğüme kavuşacak olmam” maddesine ilişkin yanıtlarına ait frekanslar ve yüzdeler Tablo 4’de sunulmuştur.

Tablo 4: “Okulumu Bitirdiğimde Ekonomik Özgürlüğüme Kavuşacak Olmam” Maddesi ile İlgili Frekans ve Yüzde Dağılımları

Sınıflar	Etkileme Derecesi								Toplam	
	Çok Olumlu Etkiliyor		Orta Derecede Olumlu Etkiliyor		Az Olumlu Etkiliyor		Hiç Etkilemiyor			
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Birinci Sınıflar	216	57	112	29.6	31	8.1	20	5.3	379	100
İkinci Sınıflar	204	73.9	52	18.8	14	5.1	6	2.2	276	100
	$\chi^2=20.56$		sd=3		T.D.=11.34				p<0.01	

Tablo 4’de görüldüğü gibi; “okulumu bitirdiğimde ekonomik özgürlüğüme kavuşacak olmam” maddesine ilişkin öğrencilerin yanıtları birinci sınıflarda % 57 oranı ile, ikinci sınıflarda ise % 73.9 oranı ile derslerimizdeki başarılarımızı “çok olumlu etkiliyor” derecesinde yoğunlaşmaktadır. Sınıf düzeylerine göre öğrencilerin yanıtları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığı χ^2 tekniği ile test edilmiş, sonuçlar .01 düzeyinde ($\chi^2=20.56$, $p<0.01$) anlamlı bulunmuştur. Öğrencilerden hiçbiri söz konusu maddenin; “az”, “orta” ve “çok” olumsuz etkiliyor derecelerini işaretlemediklerinden bu sınıflar χ^2 tekniğinde frekanslar beşin altında olduğunda yandaki, üsteki ya da alttaki frekansla birleştirilir (Köksal, 1979:225) ilkesinden hareketle dikkate alınmamıştır.

Sınıf düzeylerine göre öğrencilerin “sınıf komiserlerimizin bizlere karşı tutum ve yaklaşımları” maddesine ilişkin yanıtlarına ait frekanslar ve yüzdeler tablo 5’de sunulmuştur.

Tablo 5: “Sınıf Komiserlerimizin Bizlere Karşı Tutum ve Yaklaşımları” Maddesi ile İlgili Frekans ve Yüzde Dağılımları

Sınıflar	Etkileme Derecesi							
	Çok Olumlu Etkiliyor		Orta Derecede Olumlu Etkiliyor		Az Olumlu Etkiliyor		Hiç Etkilemiyor	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Birinci Sınıflar	233	61.3	76	20	22	5.8	31	8.2
İkinci Sınıflar	87	31.5	42	15.2	43	15.6	31	11.3
Sınıflar	Etkileme Derecesi							
	Çok Olumsuz Etkiliyor		Orta Derecede Olumsuz Etkiliyor		Az Olumsuz Etkiliyor		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Birinci Sınıflar	7	1.8	3	.8	8	2.1	380	100
İkinci Sınıflar	34	12.3	13	4.7	26	9.4	276	100

$\chi^2 = 102.85$

sd=6

T.D.=16.812

p<0.01

Tablo 5’de görüldüğü gibi; “sınıf komiserlerimizin bizlere karşı tutum ve yaklaşımları” maddesine ilişkin öğrencilerin yanıtları birinci sınıflarda % 61.3 oranı ile, ikinci sınıflarda ise % 31.5 oranı ile derslerimizdeki başarıyı “çok olumlu etkiliyor” derecesinde yoğunlaşmaktadır. Sınıf düzeylerine göre öğrencilerin yanıtları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığı χ^2 tekniği ile test edilmiş, sonuçlar .01 düzeyinde ($\chi^2 = 102.85$, $p < 0.01$) anlamlı bulunmuştur. Öğrencilerin yanıtlarından birinci sınıfların sınıf komiserleri ile daha olumlu bir iletişim içinde oldukları anlaşılmaktadır.

Sınıf düzeylerine göre öğrencilerin “ders görevlilerinin meslekteki rütbeli personelden olması” maddesine ilişkin yanıtlarına ait frekanslar ve yüzdeler Tablo 6’da sunulmuştur.

Tablo 6: “Ders Görevlilerinin Meslekteki Rütbeli Personelden Olması” Maddesi ile İlgili Frekans ve Yüzde Dağılımları

Sınıflar	Etkileme Derecesi							
	Çok Olumlu Etkiliyor		Orta Derecede Olumlu Etkiliyor		Az Olumlu Etkiliyor		Hiç Etkilemiyor	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Birinci Sınıflar	196	51.4	91	23.9	31	8.1	43	11.3
İkinci Sınıflar	63	22.8	87	31.5	50	18.1	45	16.3
Sınıflar	Etkileme Derecesi							
	Çok Olumsuz Etkiliyor		Orta Derecede Olumsuz Etkiliyor		Az Olumsuz Etkiliyor		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Birinci Sınıflar	7	1.8	2	.5	11	2.9	381	100
İkinci Sınıflar	8	2.9	6	2.2	17	6.2	276	100

$\chi^2 = 61,02$

sd=6

T.D.=16.812

p<0.01

Tablo 6’da görüldüğü gibi; “ders görevlilerinin meslekteki rütbeli personelden olması” maddesine ilişkin öğrencilerin yanıtları birinci sınıflarda % 51.4 oranı ile “çok olumlu etkiliyor” derecesinde, ikinci sınıflarda ise % 31.5 oranı ile derslerimizdeki başarıyı “orta derecede olumlu etkiliyor” derecesinde yoğunlaşmaktadır. Sınıf düzeylerine göre öğrencilerin yanıtları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığı χ^2 tekniği ile test edilmiş, sonuçlar .01 düzeyinde ($\chi^2=61.02$, $p<0.01$) anlamlı bulunmuştur.

Sınıf düzeylerine göre öğrencilerin “okulumu yaşama atılmada son fırsat olarak görmem” maddesine ilişkin yanıtlarına ait frekanslar ve yüzdeler Tablo 7’de sunulmuştur.

Tablo 7: “Okulumu Yaşama Atılmada Son Fırsat Olarak Görmem” Maddesi ile İlgili Frekans ve Yüzde Dağılımları

Sınıflar	Etkileme Derecesi							
	Çok Olumlu Etkiliyor		Orta Derecede Olumlu Etkiliyor		Az Olumlu Etkiliyor		Hiç Etkilemiyor	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Birinci Sınıflar	106	28	62	16.4	69	18.3	102	27
İkinci Sınıflar	150	54.5	46	16.7	32	11.6	32	11.6
Sınıflar	Etkileme Derecesi							
	Çok Olumsuz Etkiliyor		Orta Derecede Olumsuz Etkiliyor		Az Olumsuz Etkiliyor		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Birinci Sınıflar	17	4.5	5	1.3	17	4.5	378	100
İkinci Sınıflar	11	4	-	-	4	1.5	275	100

$$\chi^2 = 59.62$$

$$sd=6$$

$$T.D.=16.812$$

$$p<0.01$$

Tablo 7’de görüldüğü gibi; “okulumu yaşama atılmada son fırsat olarak görmem” maddesine ilişkin öğrencilerin yanıtları birinci sınıflarda % 28 oranı ile, ikinci sınıflarda ise % 54.5 oranı ile derslerimizdeki başarıyı “çok olumlu etkiliyor” derecesinde yoğunlaşmaktadır. Sınıf düzeylerine göre öğrencilerin yanıtları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığı χ^2 tekniği ile test edilmiş, sonuçlar .01 düzeyinde ($\chi^2=59.62$, $p<0.01$) anlamlı bulunmuştur.

Sınıf düzeylerine göre öğrencilerin “okulumun bana sunduğu beslenme (yemekhane) hizmetleri” maddesine ilişkin yanıtlarına ait frekanslar ve yüzdeler Tablo 8’de sunulmuştur.

Tablo 8: “Okulunun Bana Sunduğu Beslenme (Yemekhane) Hizmetleri” Maddesi ile İlgili Frekans ve Yüzde Dağılımları

Sınıflar	Etkileme Derecesi							
	Çok Olumlu Etkiliyor		Orta Derecede Olumlu Etkiliyor		Az Olumlu Etkiliyor		Hiç Etkilemiyor	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Birinci Sınıflar	66	17.3	117	30.7	65	17.1	49	12.9
İkinci Sınıflar	36	13	51	18.4	67	24.2	56	20.2
Sınıflar	Etkileme Derecesi							
	Çok Olumsuz Etkiliyor		Orta Derecede Olumsuz Etkiliyor		Az Olumsuz Etkiliyor		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Birinci Sınıflar	36	9.4	19	5	29	7.6	381	100
İkinci Sınıflar	24	8.7	16	5.8	27	9.7	277	100

$\chi^2=22.09$ $sd=6$ T.D.=16.812 $p<0.01$

Tablo 8’de görüldüğü gibi; “okulumun bana sunduğu beslenme (yemekhane) hizmetleri” maddesine ilişkin öğrencilerin yanıtları birinci sınıflarda % 30.7 oranı ile “orta derecede olumlu etkiliyor” derecesinde, ikinci sınıflarda ise % 24.2 oranı ile derslerimizdeki başarıyı “az olumlu etkiliyor” derecesinde yoğunlaşmaktadır. Sınıf düzeylerine göre öğrencilerin yanıtları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığı χ^2 tekniği ile test edilmiş, sonuçlar .01 düzeyinde ($\chi^2=22,09$, $p<0.01$) anlamlı bulunmuştur.

Sınıf düzeylerine göre öğrencilerin “uygulanan disiplin kuralları” maddesine ilişkin yanıtlarına ait frekanslar ve yüzdeler Tablo 9’da sunulmuştur.

Tablo 9: “Uygulanan Disiplin Kuralları” Maddesi ile İlgili Frekans ve Yüzde Dağılımları

Sınıflar	Etkileme Derecesi							
	Çok Olumlu Etkiliyor		Orta Derecede Olumlu Etkiliyor		Az Olumlu Etkiliyor		Hiç Etkilemiyor	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Birinci Sınıflar	33	8.7	51	13.5	23	6.1	35	9.2
İkinci Sınıflar	11	4	18	6.5	26	9.4	26	9.4
Sınıflar	Etkileme Derecesi							
	Çok Olumsuz Etkiliyor		Orta Derecede Olumsuz Etkiliyor		Az Olumsuz Etkiliyor		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Birinci Sınıflar	102	26.9	66	17.4	69	18.2	379	100
İkinci Sınıflar	109	39.4	52	18.8	35	12.6	277	100

$\chi^2 = 26.07$ $sd=6$ T.D.=16.812 $p<0.01$

Tablo 9’da görüldüğü gibi; “uygulanan disiplin kuralları” maddesine ilişkin öğrencilerin yanıtları birinci sınıflarda % 26.9 oranı ile, ikinci sınıflarda ise % 39.4 oranı ile derslerimizdeki başarıyı “çok olumsuz etkiliyor” derecesinde yoğunlaşmaktadır. Sınıf düzeylerine göre öğrencilerin yanıtları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığı χ^2 tekniği ile test edilmiş, sonuçlar .01 düzeyinde ($\chi^2=26.07$, $p<0.01$) anlamlı bulunmuştur.

Sınıf düzeylerine göre öğrencilerin “ders çalışma konusunda yapılan uyarılar” maddesine ilişkin yanıtlarına ait frekanslar ve yüzdelere Tablo 10’da sunulmuştur.

Tablo 10: “Ders Çalışma Konusunda Yapılan Uyarılar” Maddesi ile İlgili Frekans ve Yüzde Dağılımları

Sınıflar	Etkileme Derecesi							
	Çok Olumlu Etkiliyor		Orta Derecede Olumlu Etkiliyor		Az Olumlu Etkiliyor		Hiç Etkilemiyor	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Birinci Sınıflar	32	8.4	47	12.4	66	17.4	57	15
İkinci Sınıflar	12	4.4	16	5.8	29	10.6	44	16.1
Sınıflar	Etkileme Derecesi							
	Çok Olumsuz Etkiliyor		Orta Derecede Olumsuz Etkiliyor		Az Olumsuz Etkiliyor		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Birinci Sınıflar	78	20.6	42	11.1	57	15	379	100
İkinci Sınıflar	108	39.4	34	12.4	31	11.3	274	100

$$\chi^2 = 37.88$$

$$sd=6$$

$$T.D.=16.812$$

$$p<0.01$$

Tablo 10’da görüldüğü gibi; “ders çalışma konusunda yapılan uyarılar” maddesine ilişkin öğrencilerin yanıtları birinci sınıflarda % 20.6 oranı ile, ikinci sınıflarda ise % 39.4 oranı ile derslerimizdeki başarıyı “çok olumsuz etkiliyor” derecesinde yoğunlaşmaktadır. Sınıf düzeylerine göre öğrencilerin yanıtları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığı χ^2 tekniği ile test edilmiş, sonuçlar .01 düzeyinde ($\chi^2=37,88$, $p<0.01$) anlamlı bulunmuştur.

Sınıf düzeylerine göre öğrencilerin “sınav gözetmenlerinin sınav esnasındaki tutum ve davranışları” maddesine ilişkin yanıtlarına ait frekanslar ve yüzdelere Tablo 11’de sunulmuştur.

Tablo 11: “Sınav Gözetmenlerinin Sınav Esnasındaki Tutum ve Davranışları” Maddesi ile İlgili Frekans ve Yüzde Dağılımları

Sınıflar	Etkileme Derecesi							
	Çok Olumlu Etkiliyor		Orta Derecede Olumlu Etkiliyor		Az Olumlu Etkiliyor		Hiç Etkilemiyor	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Birinci Sınıflar	17	4.5	20	5.3	18	4.7	117	30.9
İkinci Sınıflar	15	5.4	11	4	9	3.2	47	17
Sınıflar	Etkileme Derecesi							
	Çok Olumsuz Etkiliyor		Orta Derecede Olumsuz Etkiliyor		Az Olumsuz Etkiliyor		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Birinci Sınıflar	84	22.2	44	11.6	79	20.8	379	100
İkinci Sınıflar	99	35.7	45	16.2	51	18.4	277	100

$\chi^2 = 27.69$

sd=6

T.D.=16.812

p<0.01

Tablo 11’de görüldüğü gibi; “sınav gözetmenlerinin sınav esnasındaki tutum ve davranışları” maddesine ilişkin öğrencilerin yanıtları birinci sınıflarda % 30.9 oranı ile “hiç etkilemiyor” derecesinde, ikinci sınıflarda ise % 35.7 oranı ile derslerimizdeki başarılarımızı “çok olumsuz etkiliyor” derecesinde yoğunlaşmaktadır. Sınıf düzeylerine göre öğrencilerin yanıtları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığı χ^2 tekniği ile test edilmiş, sonuçlar .01 düzeyinde ($\chi^2=27.69$, $p<0.01$) anlamlı bulunmuştur.

Tartışma ve Yorum

Bu bölümde genel olarak ve bağımsız değişkenlere (sınıf düzeylerine) göre elde edilen bulgular tartışılarak yorumlanmıştır.

Genel Olarak Öğrencilerin Ders Başarılarını Etkileyen Etmenlere İlişkin Bulguların Tartışması ve Yorumu

Öğrencilerin derslerindeki başarılarını “çok olumlu etkileyen” maddelerden birinci sırayı; “okulumu bitirdiğimde hemen iş bulacağımı, atanma probleminin olmayacağını düşünmem”(% 69.6) maddesi almaktadır (Bk. Tablo 1). Bu durum, Türkiye’de üst üste yaşanan ekonomik krizler, genç nüfusun ve işsizliğin fazla olması, gibi nedenlerden kaynaklanıyor olabilir.

Öğrencilerin derslerindeki başarılarını “çok olumlu etkileyen” maddelerden ikinci sırayı; “okulumu bitirdiğimde ekonomik özgürlüğüme kavuşacak olmam” (% 64.1) maddesi almaktadır (Bk. Tablo 1). Bunun nedeni; belli bir yaştan sonra (özellikle lise dönemi, ergenlik çağından sonra) kişilerin kendi geleceklerini kendilerinin belirleme isteklerinin yoğunlaşması, toplumun onlardan üretim yapma (bir işe yarama) beklentilerinin artması gibi etmenlerden kaynaklanıyor olabilir.

Öğrencilerin derslerindeki başarılarını “çok olumlu etkileyen” maddelerden üçüncü sırayı; “gelecekte güzel bir mesleğimin olacağını düşünmem” (% 55.2)

maddesi almaktadır (Bk. Tablo 1). Bu durum; emniyet teşkilatının geleceği açısından umut verici olarak yorumlanabilir. Bir mesleği tercih eden adayların o mesleği “güzel bir meslek” olarak algılamalarının gelecekteki meslek başarılarında olumlu etkisi olması beklenebilir.

Öğrencilerin derslerindeki başarılarını “çok olumsuz etkiliyor” şeklinde değerlendirdikleri maddelerden ilk sırayı “aynı günde birden fazla sınav olması” (% 59.1) maddesi almaktadır (Bk.Tablo 2). Bu durum; sınav kaygısı, birden fazla sınava hazırlanamayacağı korkusu ve günü gününe ders çalışma alışkanlıklarının fazla yerleşmemiş olması gibi nedenler etkili olabilir.

Öğrencilerin derslerindeki başarılarını “çok olumsuz etkiliyor” şeklinde değerlendirdikleri maddelerden ikinci sırayı, “okulumda uygulanan sınavların genellikle yazılı (klâsik yöntemle) olması” (%51.2) maddesi almaktadır (Bk.Tablo 2). Yazılı yoklama sınavların sınırlılıkları; bu sınavlarda soruların doğru yanıtlarının verilenler arasından seçilememesi, yanıtın yazılı olması nedeni ile amaçlanan niteliğin yanında yazı güzelliği, sayfa düzeni ve ifade yeteneği gibi faktörlerin de puanlamayı etkilemesi (Yılmaz, 1998:76), puanlamanın öğretmen veya puanlayıcı kanısına dayanması nedeni ile yanıtların doğruluk derecesini belirlemenin de puanlamacıya düşmesi (Turgut, 1984:48-49), bilgi düzeyindeki davranışların ölçülmesinde etkisiz kalması ve içeriği temsil etme özelliğinin az olması (Tekin, 1993:114) şeklinde değerlendirilmektedir. Yazılı yoklama sınavlarının sözü edilen sınırlılıkları öğrencilerde bu şekilde bir algılamaya neden olabilir.

Öğrencilerin derslerindeki başarılarını “çok olumsuz etkiliyor” şeklinde değerlendirdikleri maddelerden üçüncü sırayı, “okutulan ders sayısı” (%45.5) maddesi almaktadır (Bk.Tablo 2). Bu durum; öğrencilerin Polis Meslek Yüksek Okullarında okudukları ders sayısının bir önceki okulları olan lise ve dengi okullarda okudukları ders sayısına oranla daha fazla olmasından kaynaklanıyor olabilir.

Öğrencilerin derslerindeki başarılarını “hiç etkilemiyor” şeklinde değerlendirdikleri maddelerden ilk sırayı; “okulumda sunulan rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri” (% 63.6) maddesi almaktadır (Bk. Tablo 3). Rehberliğin ve Psikolojik Danışmanın ilkelerinden biri de bu hizmetlerin uzman kişiler tarafından profesyonelce sunulması gerektiğidir (Özoğlu, 1982:37; Kepçeoğlu, 1985:22; Kuzgun, 1992:24; Yeşilyaprak, 2002:16). Oysa evreni oluşturan okulda bu hizmetler uzman eksikliği nedeni ile profesyonelce sunulmamaktadır. Okulda etkin olmayan bu hizmet alanının öğrenciler tarafından derslerimizi hiç etkilemiyor şeklinde değerlendirilmesi anlamlıdır. Bu durum; öğrencilerin anket maddelerini samimi ve içten bir şekilde yanıtladıklarının bir göstergesi olarak kabul edilebilir.

Sınıf Düzeylerine Göre Öğrencilerin Ders Başarılarını Etkileyen Etmenlere İlişkin Bulguların Tartışılması ve Yorumu

“Okulumu bitirdiğimde ekonomik özgürlüğüme kavuşacak olmam” maddesine ilişkin öğrencilerin yanıtları birinci sınıflarda % 57 oranı ile, ikinci sınıflarda ise % 73.9 oranı ile derslerimizdeki başarılarımızı “çok olumlu etkiliyor” derecesinde yoğunlaşmaktadır. Öğrencilerin yanıtları arasındaki fark istatistiksel olarak .01 düzeyinde anlamlı bulunmuştur (Bk.Tablo 4). Burada ikinci sınıf öğrencilerinin

birinci sınıflara oranla daha yüksek oranda ekonomik özgürlüğü bekliyor olmaları dikkat çekmektedir. Bilindiği gibi ikinci sınıf öğrencileri askerliğini yapmış, 21-22 yaşın üzerinde öğrencilerden oluşmaktadır. Dolayısıyla bu öğrenciler, lise öğrenimlerinden sonra sürekli ve yeterli gelir düzeyine sahip bir iş bulamamış olmaları gibi nedenlerden dolayı ekonomik özgürlüğü daha çok arzulamış olabilirler.

“Sınıf komiserlerimizin bizlere karşı tutum ve yaklaşımları” maddesine ilişkin öğrencilerin yanıtları birinci sınıflarda % 61.3 oranı ile, ikinci sınıflarda ise % 31.5 oranı ile derslerimizdeki başarımızı “çok olumlu etkiliyor” derecesinde yoğunlaşmaktadır. Öğrencilerin yanıtları arasındaki fark istatistiksel olarak .01 düzeyinde anlamlı bulunmuştur (Bk.Tablo 5). Öğrencilerin yanıtlarından birinci sınıfların sınıf komiserleri ile daha olumlu bir iletişim içinde oldukları anlaşılmaktadır. Bu durum; ikinci sınıfların mezuniyetlerinin yaklaşmasından dolayı sabırsızlık yaşıyor olmaları, birinci sınıfların yaş olarak daha küçük olmalarından dolayı sınıf komiserlerini büyük olarak algılamaları sonucunda onların davranışlarından rahatsız olmamaları buna karşılık ikinci sınıflar ile sınıf komiserleri arasında fazla bir yaş farkının olmaması sonucunda sınıf komiserlerinden daha bir arkadaşça tutum bekliyor olmaları gibi nedenlerden kaynaklanıyor olabilir.

“Ders görevlilerinin meslekteki rütbeli personelden olması” maddesine ilişkin öğrencilerin yanıtları birinci sınıflarda % 51.4 oranı ile “çok olumlu etkiliyor” derecesinde, ikinci sınıflarda ise % 31.5 oranı ile derslerimizdeki başarımızı “orta derecede olumlu etkiliyor” derecesinde yoğunlaşmaktadır. Öğrencilerin yanıtları arasındaki fark istatistiksel olarak .01 düzeyinde anlamlı bulunmuştur (Bk.Tablo 6). Bu sonuçlar birinci sınıfların ikinci sınıflara oranla ders görevlilerinin “meslekten rütbeli personelden olması” maddesine karşı daha istekli ve olumlu bir tutum içinde olduklarını göstermektedir. Birinci sınıf öğrencilerinin ikinci sınıf öğrencilerine oranla “ders görevlilerinin meslekten rütbeli personelden olması” maddesine daha olumlu yanıtlar vermelerinde; okulda yeni, mesleğe ve meslekî rütbelere karşı daha ilgili ve bunlara karşı daha duyarlı olmalarından kaynaklanıyor olabilir.

“Okulumu yaşama atılmada son fırsat olarak görmem” maddesine ilişkin öğrencilerin yanıtları birinci sınıflarda % 28 oranı ile, ikinci sınıflarda ise % 54.5 oranı ile derslerimizdeki başarımızı “çok olumlu etkiliyor” derecesinde yoğunlaşmaktadır. Öğrencilerin yanıtları arasındaki fark istatistiksel olarak .01 düzeyinde anlamlı bulunmuştur (Bk.Tablo 7). Bu durum; ikinci sınıf öğrencilerinin öğrenim olarak, liseden sonra ya üniversiteyi hiç kazanamamış ya da kazandığı bölümü beğenmemiş olmaları ve istedikleri bölümleri okusalar bile iş bulamamak gibi olumsuz süreçleri yaşamış olmaları, ekonomik olarak iş kurabilecek düzeye sahip olmamaları, psiko-sosyal olarak bir işi başaramama kaygıları gibi nedenlerden kaynaklanıyor olabilir.

“Okulumun bana sunduğu beslenme (yemekhane) hizmetleri” maddesine ilişkin öğrencilerin yanıtları birinci sınıflarda % 30.7 oranı ile “orta derecede olumlu etkiliyor” derecesinde, ikinci sınıflarda ise % 24.2 oranı ile derslerimizdeki başarımızı “az olumlu etkiliyor” derecesinde yoğunlaşmaktadır. Öğrencilerin yanıtları arasındaki fark istatistiksel olarak .01 düzeyinde anlamlı bulunmuştur (Bk.Tablo 8). Bu durum; birinci sınıfların söz konusu hizmet alanında sunulan

hizmetleri ikinci sınıflara oranla daha olumlu algıladıklarını göstermektedir. Bunun nedeni, ikinci sınıfların bu hizmetle ilgili yaşantılarının fazla olması nedeni ile bir sıradanlık yaşamaları olabilir.

“Uygulanan disiplin kuralları” maddesine ilişkin öğrencilerin yanıtları birinci sınıflarda %26.9 oranı ile, ikinci sınıflarda ise % 39.4 oranı ile derslerimizdeki başarıyı “çok olumsuz etkiliyor” derecesinde yoğunlaşmaktadır. Öğrencilerin yanıtları arasındaki fark istatistiksel olarak .01 düzeyinde anlamlı bulunmuştur (Bkz.Tablo 9). Okuldaki tüm hizmet alanlarının en son amacı öğrenci başarısını artırmaya yönelik olmasına rağmen “uygulanan disiplin kuralları” öğrenciler tarafından amaca yönelik algılanmamaktadır.

Araştırmalara göre; kişilerde görmek istenilen davranışı (akademik ve kişisel) ödüllendirmek, istemediğimiz davranışı için onları sadece cezalandırmaktan genellikle daha etkili olmaktadır (Martin, 2000:383). Bu nedenle öğrencilerde istenilen davranışları elde etmek için sadece ceza kullanmanın sınırlı olacağı düşünülmektedir. Öğrencilerin uygulanan disiplin kurallarını derslerimizi “çok olumsuz etkiliyor” şeklinde değerlendirmeleri; disiplin kurallarını ceza ile eşleştirmiş olmalarından kaynaklanıyor olabilir.

İkinci sınıfların birinci sınıflara oranla “uygulanan disiplin kuralları”nın derslerindeki başarılarını daha yoğun olarak “çok olumsuz” etkiliyor şeklinde algılamalarına; okulun sonuna yaklaşmaları nedeni ile kendilerini polis olarak görmeye başlamaları, artık büyüdüklerini düşünerek yaptırımların kendilerine daha ılımlı olarak uygulanması gerektiğine inanmaları, uzun süre aynı yaptırımlarla karşı karşıya kalmaları neden olabilir.

“Ders çalışma konusunda yapılan uyarılar” maddesine ilişkin öğrencilerin yanıtları birinci sınıflarda % 20.6 oranı ile, ikinci sınıflarda ise % 39.4 oranı ile derslerimizdeki başarıyı “çok olumsuz etkiliyor” derecesinde yoğunlaşmaktadır. Öğrencilerin yanıtları arasındaki fark istatistiksel olarak .01 düzeyinde anlamlı bulunmuştur (Bk.Tablo 10). İkinci sınıfların birinci sınıflara oranla “ders çalışma konusunda yapılan uyarıların” derslerindeki başarılarını daha yoğun olarak “çok olumsuz” etkiliyor şeklinde algılamalarına; yaşlarının öğüt ve uyarıları dinleme bakımından ilerlemiş olması, okulu ve ortamı iyi tanıdıklarından nerede nasıl hareket etmeleri gerektiği konusunda sorumlu davranışlar geliştirmiş olduklarına inanmaları gibi durumlar neden olabilir.

“Sınav gözetmenlerinin sınav esnasındaki tutum ve davranışları” maddesine ilişkin öğrencilerin yanıtları birinci sınıflarda % 30.9 oranı ile “hiç etkilemiyor” derecesinde, ikinci sınıflarda ise % 35.7 oranı ile derslerimizdeki başarıyı “çok olumsuz etkiliyor” derecesinde yoğunlaşmaktadır. Öğrencilerin yanıtları arasındaki fark istatistiksel olarak .01 düzeyinde anlamlı bulunmuştur (Bk.Tablo 11). Bu farklılık; birinci sınıflara farklı gözetmenlerin verilmesi veya gözetmenlerin birinci sınıfların sınavlarında daha olumlu tutum ve davranışlara sahip olmalarından çok öğrencilerin söz konusu kişilere ilişkin algılama farklılıklarından kaynaklanıyor olabilir. Birinci sınıfların eğitim süreçleri kesintiye uğramadığı için (birinci sınıflar liseyi bitirir bitirmez, askerlik yapma şartı aranmaksızın polis meslek yüksek okullarına girebildikleri için) eğitim iş görenlerine karşı tutum ve davranışları daha

gerçekçi olabilir. Başka bir perspektiften bakacak olursak; ikinci sınıfların “sınav gözetmenlerinin sınav esnasındaki tutum ve davranışları”nın derslerindeki başarılarını “çok olumsuz etkiliyor” şeklinde algılamaları; okulun sonuna yaklaşımları, yaşlarının ilerlemiş olmasından dolayı (bilindiği gibi evreni oluşturan birinci ve ikinci sınıflar arasında okula öğrenci kabul şartlarının değişmesinden dolayı önemli ölçüde yaş farkı bulunmaktadır) sınavlarda konsantre olma zorluğu yaşamaları, eğitilen olmaktan çok işgören olmayı düşünüyor olmaları gibi nedenlerden kaynaklanıyor şeklinde de düşünülebilir. Ayrıca ikinci sınıfların mezun olup, meslek yaşamına katılmalarının getirdiği heyecan, kaygı ve beklentilerin bir sonucu olarak da yorumlanabilir.

Sonuç ve Öneriler

Bu bölümde; araştırmada elde edilen bulgular ve bu bulgulara dayanılarak geliştirilen öneriler yer almaktadır. Araştırmada elde edilen bulgular, genel olarak değerlendirildiğinde aşağıdaki sonuçlara varılabilir.

1. Polis meslek yüksek okulunda öğrencilerin ders başarılarını çok olumlu olarak etkileyen durumlardan sırasıyla; “okulumu bitirdiğimde iş bulacağımı ve atanma probleminin olamayacağını düşünmem”, “okulumu bitirdiğimde ekonomik özgürlüğüme kavuşacak olmam”, “gelecekte güzel bir mesleğimin olacağını düşünmem”, “sınıf komiserlerimizin bizlere karşı tutum ve yaklaşımları”, “ders görevlilerinin bizlerle iletişim kurma biçimleri” şeklindeki maddeler ilk beş sırayı oluşturmaktadır.

2. Polis meslek yüksek okulunda öğrencilerin ders başarılarını çok olumsuz olarak etkileyen durumlardan sırasıyla; “aynı günde birden fazla sınav olması”, “okulunda uygulanan sınavların genellikle yazılı yoklama şeklinde olması”, “okutulan ders sayısı”, “ders dışında zorunlu ders çalışma saatleri”, “izne çıkma durumu” şeklindeki maddeler ilk beş sırayı oluşturmaktadır.

3. Polis meslek yüksek okulunda öğrencilerin ders başarılarını hiç etkilemediğini düşündükleri durumlardan sırası ile; “okulunda sunulan rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri”, “sınavlarda heyecanlanma durumum”, “ailemin maddî durumu”, “okulumun bana sunduğu barınma (yatakhane) hizmetleri” şeklindeki maddeler ilk beş sırayı oluşturmaktadır.

4. “Okulumu bitirdiğimde ekonomik özgürlüğüme kavuşacak olmam”, “sınıf komiserlerimizin bizlere karşı tutum ve yaklaşımları”, “ders görevlilerinin meslekteki rütbeli personelden olması”, “okulumu yaşama atılmada son fırsat olarak görmem”, “okulumun bana sunduğu beslenme (yemekhane) hizmetleri”, “uygulanan disiplin kuralları”, “ders çalışma konusunda yapılan uyarılar”, “sınav gözetmenlerinin sınav esnasındaki tutum ve davranışları” şeklindeki maddelere öğrencilerin verdikleri yanıtlar arasında anlamlı düzeyde farklılıklar saptanmıştır. Bunlardan “sınıf komiserlerimizin bizlere karşı tutum ve yaklaşımları” ve “ders görevlilerinin meslekteki rütbeli personelden olması” maddelerinde birinci sınıfların; “okulumu bitirdiğimde ekonomik özgürlüğüme kavuşacak olmam” ve “okulumu yaşama atılmada son fırsat olarak görmem” maddelerinde ise ikinci sınıfların “çok olumlu etkiliyor” dereceleri daha yüksektir. “Okulumun bana sunduğu beslenme (yeinekhane) hizmetleri” maddesine ikinci sınıfların verdikleri yanıtlar “hiç

etkilemiyor” derecesinde yoğunlaşırken birinci sınıfların yanıtları “orta derecede olumlu etkiliyor” derecesinde yoğunlaşmaktadır. “Uygulanan disiplin kuralları” ve “ders çalışma konusunda yapılan uyarılar” maddelerinin her ikisinde de ikinci sınıfların “çok olumsuz etkiliyor” şeklindeki algılama oranları birinci sınıflarından daha yüksektir. “Sınav gözetmenlerinin sınav esnasındaki tutum ve davranışları” maddesine birinci sınıfların verdikleri yanıtlar “hiç etkilemiyor” derecesinde yoğunlaşırken ikinci sınıfların yanıtları ise “çok olumsuz etkiliyor” derecesinde yoğunlaşmaktadır.

Araştırmada elde edilen sonuçlara dayanarak aşağıdaki önerilerde bulunulmuştur.

1. Orta öğretimde sunulan mesleki rehberlik hizmetleri artırılarak öğrencilerin ilgili ve yetenekli oldukları, sevebilecekleri mesleklere yönlendirilmeleri sağlanmalıdır.

2. Sınıf komiserlerinin öğrencilerle iletişimlerinin onların derslerindeki başarılarını olumlu etkilediği dikkate alınırsa sınıf komiserlerinin öğrencilerle iletişim kurma konusunda becerikli elemanlardan seçilmeleri, öğrencilerin problemleri ve onlarla iletişim kurma konularında hizmet içi eğitim programlarına katılmaları konusunda gerekli önlemler alınmalıdır.

3. Ders görevlileri; öğrenci ile iletişim kurma ve etkili öğretim yöntemleri konularında gerekli bilgi ve beceriyi kazandıracak formasyon eğitimi almalıdır.

4. Zorunlu olmadıkça aynı gün içinde birden fazla sınav yapılmamalıdır. Zorunlu durumlarda ise benzer yetenek ve yeterlik (birden fazla sayısal veya birden fazla sözel gibi) gerektiren derslerin sınavı aynı güne konulmamalıdır.

5. Sınav türleri; derslerin içeriklerine, konularına, amaçlarına göre; güvenilir verileri en uygun nasıl elde edilebileceğini ve puanlamada da kullanışlılık etkenini dikkate alarak öğretim elemanı tarafından seçilmelidir. Bütün dersler için tek tip ölçme ve değerlendirme yöntemlerinden kaçınılmalıdır.

6. Eğitim öğretim programları okulun ve kurumun amaçları doğrultusunda sürekli olarak değerlendirilerek bu suretle derslerin içeriklerinde bulunan tekrarlar, çakışmalar ve eksiklikler giderilmelidir.

7. Öğrencilere değişik alanlarda sorumluluk vermek sureti ile özgüvenlerini kazanmaları, yetki kullanabilme yetilerini geliştirebilmeleri ve kendini gerçekleştirmeleri için ortam sağlanmalıdır.

8. Rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinin sağlıklı bir şekilde yürütülebilmesi için konuyla ilgili uzman personel kadrolarına atamalar yapılmalıdır.

9. Öğrencilere sunulan eğitim-öğretim, yönetim ve öğrenci kişilik hizmetleri sınıf düzeyi dikkate alınarak planlanmalıdır.

Konuyla İlgili Yeni Araştırma Yapmak İsteyenlere Öneriler

1. Öğrencilerin başarısını etkileyen etmenler alt boyutları ile ayrı ayrı ele alınarak araştırılabilir.

2. Öğrencilerin başarılarını etkileyen etmenler yönetici, öğretim elemanı ve öğrencilerle ilgili olan diğer kişilerin görüşleri de alınarak değerlendirilebilir.

Kaynaklar

- Baltaş, Acar, (1996), *Stres Altında Ezilmeden Öğrenmede ve Sınavlarda Üstün Başarı*, İstanbul: Remzi Kitapevi.
- Elifson, W.Kirk; Runyon, P. Richard and Haber, Audrey, (1990), *Fundamentals of Social Statistics*, Singapore: McGraw-Hill Publishing Company.
- Kaptan, Saim, (1989), *Bilimsel Araştırma ve Gözlem Teknikleri*, Ankara: Tekişik A.Ş. Veb Ofset Tesisleri.
- Kepçeoğlu, Muharrem, (1985), *Psikolojik Danışma ve Rehberlik*, Ankara:Kadioğlu Matbaası.
- Köksal, B.A.(1979), *İstatistiksel Analiz Metotları*, İstanbul: Boğaziçi Üniversitesi Yayınları.
- Kuzgun, Yıldız, (1992), *Rehberlik ve Psikolojik Danışma*, Ankara: ÖSYM Yayınları, Yayın No:12.
- Martin, M. and Greenwood, C.W., (2000), *Çocuğunuzun Okulla İlgili Sorunlarını Çözebilirsiniz*, İstanbul: Çev.:Dağdır, F.Z., Sistem Yayıncılık; Yay. No:262.
- Özoğlu, S.Çetin, (1982), *Eğitimde Rehberlik ve Psikolojik Danışma*, İzmir: Ege Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yayınları Yayın No: 3.
- Parlatır, İ.; Gözaydın, N.; Zülfikar, H.; Aksu T.; Türkmen, S. ve Yılmaz, Y., (1998). *Türkçe Sözlük*, Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi.
- Polis Meslek Yüksek Okulları Genel Yönetim Birimleri Kuruluş Görev ve Çalışma Yönetmeliği*, (2001), Madde:6.
- Tekin, Halil, (1993), *Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme*, Ankara :Yargı Kitap ve Yayınevi.
- Turgut, M.Fuat, (1984), *Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme Metotları*, Ankara: Saydam Matbaacılık.
- Yeşilyaprak, Binnur, (2002), *Eğitimde Rehberlik Hizmetleri*, Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Yılmaz, Hasan, (1998), *Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme*, Konya:Mikro Basım-Yayın-Dağıtım.

